

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеська національна академія зв'язку ім. О.С. Попова

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ОНАЗ ім. О.С. Попова

_____ проф. П.П. Воробієнко

«___» _____ 2017 р.

ПРОГРАМА

**вступних випробувань для осіб,
що мають ступінь бакалавра
та виявили бажання продовжити навчання
для здобуття ступеня магістра**

Ступінь: Магістр

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: **051 «Економіка»**

Одеса 2017

Програма вступних випробувань для осіб, що здобули ступінь бакалавра та проходять вступні випробування для подальшого навчання на здобуття ступеня магістра за спеціальністю 051 «Економіка».

Програму розроблено кафедрами: Економіки підприємства та корпоративного управління, Менеджменту та Маркетингу

Директор

ННІ Економіки та менеджменту

Л.А. Захарченко

Програма розглянута та схвалена
на засіданні приймальної комісії,

протокол № _____ від «____» _____ 201 р.

Відповідальний секретар

приймальної комісії

В.Ю. Кумиш

ПЕРЕДМОВА

Мета вступного іспиту полягає в комплексній перевірці знань студентів, отриманих ними в результаті вивчення циклу дисциплін, передбачених освітньо-професійною програмою та навчальними планами відповідного напрямку підготовки *6.030504 – Економіка підприємства*. Студент повинен продемонструвати фундаментальні та професійно-орієнтовані уміння та знання щодо узагальненого об'єкта дослідження і здатність вирішувати типові професійні завдання, передбачені для відповідних посад.

Фаховий вступний іспит базується на матеріалах з дисциплін «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Фінанси підприємства».

МЕТА ІСПИТУ

Визначення рівня підготовки абітурієнтів з метою проведення конкурсного відбору для навчання в Одеській національній академії зв'язку ім. О. С. Попова (далі: Академія) за відповідною спеціальністю.

ФОРМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Згідно з чинними «Правилами прийому до Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова у 2017р.» (затверджено на засіданні Вченої ради ОНАЗ ім. О.С. Попова від 24.11.2016р.), для охочих продовжити навчання за ступенем магістра на основі базової вищої освіти передбачено обов'язкове складання комплексного вступного іспиту з фахових дисциплін. Нижче наведена структура даного іспиту та навчальні матеріали, які рекомендовані для опрацювання в ході підготовки до нього. Іспит складається з трьох теоретичних питань (Додатки 1-3).

1. Абітурієнт відповідає на три теоретичні запитання, що зазначені в екзаменаційному білеті, які взято з відповідних навчальних програм дисциплін «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Фінанси підприємства» відповідно до програм підготовки бакалаврів напрямку *6.030504 – Економіка підприємства*.

2. Перелік запитань, покладених в основу вступного іспиту з фахових дисциплін, наведено в Додатках 1-3 та представлено у відповідному розділі на сайті Академії (www.onat.edu.ua).

3. При оцінюванні знань абітурієнта під час вступного іспиту з фахових дисциплін згідно чинних «Правил прийому до Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова у 2017р.» використовується 100-бальна система оцінки, за якою оцінка «відмінно» відповідає 90-100 балам, оцінка «добре» – 74-89 балам, оцінка «задовільно» – 60-73 балам, при отриманні менш ніж 60 балів абітурієнт отримує оцінку «незадовільно».

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

При оцінюванні знань абітурієнта вихідними критеріями є такі:

- оцінку **90-100 балів (відмінно)** абітурієнт отримує, якщо він, працюючи над відповідями в межах встановленого для підготовки часу, правильно та з урозумінням виразив власну думку щодо отриманого завдання з відповідної дисципліни; не зробив жодної помилки при формулюванні відповідей; зв'язано, логічно, тематично адекватно побудував свої відповіді, а також може вільно й аргументовано надати коректні відповіді представнику комісії на додаткові запитання під час вступного іспиту;

- оцінку **74-89 балів (добре)** абітурієнт отримує, якщо він, працюючи над відповідями в межах встановленого для виконання часу, виразив власну думку щодо отриманого завдання з відповідної дисципліни, що не суперечить теоретичному матеріалу; не зробив помилки при формулюванні відповідей; зв'язано, логічно і зрозуміло побудував свої відповіді, може надати відповіді на додаткові запитання, але не може їх аргументувати представнику комісії під час вступного іспиту;

- оцінку **60-73 бали (задовільно)** абітурієнт отримує, якщо він, працюючи над відповідями в межах встановленого для виконання часу, намагався виразити власну думку згідно отриманого завдання з відповідної дисципліни; зробив некритичні помилки при формулюванні письмових відповідей; не завжди зв'язано й логічно побудував свої відповіді, але не може аргументувати свої відповіді та надати коректні відповіді на запитання представнику комісії під час вступного іспиту;

- оцінку менше 60 балів (**незадовільно**) абітурієнт отримує, якщо він не може дати відповіді в межах встановленого для виконання часу; припускає грубі помилки у відповідях, які не відповідають змісту теоретичного матеріалу з відповідної дисципліни та не дає представнику комісії відповідей на жодне з додаткових запитань.

**Перелік запитань до вступних випробувань для осіб, що виявили бажання
продовжити навчання для здобуття ступеня магістра**

За спеціальністю: 051 «Економіка»

1. Значення підприємства як базової складової розвитку національної економіки. Підприємство: поняття, мета, завдання, функції підприємства, поділ підприємств за видами.
2. Організаційно-економічні умови створення підприємства. Формування та зміст статутних документів підприємства.
3. Організаційно-правові форми господарювання, економічні особливості за видами ведення господарювання.
4. Підприємництво як ініціативна діяльність. Основні принципи підприємництва. Види підприємництва.
5. Підприємницьке середовище: внутрішнє і зовнішнє середовище підприємства. Характеристика факторів зовнішнього мікросередовища і макросередовища підприємства.
6. Місце сфери зв'язку та інформатизації в економіці країни. Особливості діяльності та продукції підприємства зв'язку.
7. Сутність і значення управління підприємством. Принципи і функції управління. Організаційна структура управління підприємством: поняття і види.
8. Економічна характеристика продукції підприємств зв'язку. Номенклатура послуг: принципи формування і область застосування.
9. Планування та прогнозування попиту на послуги зв'язку.
10. Виробничі фонди зв'язку, їх економічна характеристика, склад, структура.
11. Основні виробничі фонди підприємства зв'язку: поділ за видами, облік в натуральній і вартісній формах. Види вартісних оцінок основних фондів.
12. Економічна сутність зношуваності основних виробничих фондів. Види зносу і його кількісна оцінка. Амортизація основних виробничих фондів: сутність, значення, методи нарахування амортизації.
13. Просте та розширене відтворення основних фондів. Заходи, пов'язані з простим і розширеним відтворенням. Ремонт: сутність, види ремонту. Технічне переозброєння, модернізація, реконструкція і розширення підприємства.
14. Система показників використання основних фондів на підприємстві. Шляхи поліпшення використання основних фондів.
15. Оборотні засоби підприємства: особливості складу і структури оборотних засобів на підприємствах зв'язку; цикл обігу; поділ за видами; показники використання.
16. Склад і структура працівників підприємства, облік їх чисельності на підприємстві. Визначення чисельності працівників. Показники використання трудових ресурсів підприємства.
17. Сутність і значення продуктивності праці. Резерви зростання продуктивності праці на підприємстві.
18. Оплата праці на підприємствах: форми і системи; шляхи вдосконалення. Формування фонду оплати праці на підприємстві.
19. Сутність витрат. Склад витрат, поділ за ознаками. Структура і калькуляція собівартості.
20. Доходи підприємств зв'язку: сутність, формування. Чисті доходи. Планування доходів на підприємстві.
21. Тариф на послуги зв'язку: поняття та види. Характеристика методів тарифоутворення.
22. Формування та використання прибутку на підприємстві. Сутність і функції прибутку. Фактори, що впливають на величину прибутку. Рентабельність.
23. Характеристика якості роботи підприємства зв'язку і значення її поліпшення. Шляхи підвищення якості роботи підприємств зв'язку.
24. Інвестиційна діяльність на підприємстві. Поділ інвестицій за видами. Склад і напрямки використання капітальних вкладень.
25. Фінансові ресурси підприємства: економічна характеристика, склад, особливості формування в сучасних умовах.
26. Сутність, принципи та оцінка економічної ефективності діяльності. Система показників порівняльної економічної ефективності капітальних вкладень і нової техніки.
27. Інноваційна діяльність підприємства. Фактори, що обумовлюють необхідність інноваційного розвитку підприємства. Сутність та види інновацій.
28. Забезпечення економічної безпеки діяльності підприємства. Банкрутство як результат розвитку кризових явищ на підприємстві.
29. Конкурентоспроможність підприємства. Фактори, що визначають конкурентоспроможність підприємства, конкурентоспроможність послуги.
30. Розвиток діяльності підприємства: сутність та види, фактори впливу.

Перелік запитань до вступних випробувань для осіб, що виявили бажання продовжити навчання для здобуття ступеня магістра

За спеціальністю: 051 «Економіка»

1. Характеристика класичних теорій менеджменту: школа наукового управління, класична школа управління, школа людських відносин.
2. Розкрийте сутність терміна «менеджмент» і вкажіть його відмінність від терміна «управління». Наведіть класифікацію менеджменту за ознакою напрямів реалізації та охарактеризуйте кожен із видів менеджменту.
3. Які основні функції менеджерів та підприємців? Охарактеризуйте їх. Сформуйте портрет сучасного менеджера: риси, якості, функції, ролі.
4. Поясніть дію законів, закономірностей та принципів менеджменту на прикладі конкретної організації.
5. У чому полягає необхідність поділу управлінської праці? Що зумовлює вертикальний та горизонтальний поділи?
6. Сутність та класифікація методів менеджменту: економічні, адміністративні та соціально-психологічні методи менеджменту.
7. Організація як соціум. Основні види організацій: формальна й неформальна організація. Класифікація організацій за ознаками.
8. Процес управління як сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих функцій, методів, управлінських рішень.
9. Поняття функцій менеджменту. Класифікація і характеристика функцій менеджменту.
10. Сутність організаційної структури управління та їх роль у досягненні мети. Види організаційних структур управління.
11. Зовнішнє середовище організації: фактори прямої та непрямой дії.
12. Характеристика внутрішнього середовища організації.
13. Взаємозв'язок факторів зовнішнього та внутрішнього середовища.
14. Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід, системний підхід, ситуаційний підхід.
15. Формування якостей ефективного менеджера.
16. Сутність управлінських рішень. Управлінське рішення як результат управлінської діяльності.
17. Характеристика класичних теорій школа людських відносин, школа поведінських наук, емпірична школа.
18. Роль керівників низової, середньої та вищої ланки.
19. Комунікаційний процес, елементи та етапи процесу. Організація комунікаційного процесу.
20. Загальна характеристика моделі сучасного менеджера.
21. Поняття мотивування. Взаємозв'язок потреб, спонукань, цілей і заохочень працівників у процесі мотивації.
22. Поняття контролю та його місце в системі управління. Принципи і цілі функції контролювання.
23. Сутність і зміст планування як функції менеджменту, його види та їхній взаємозв'язок.
24. Сутність організаційної діяльності та її місце в системі управління. Поняття та складові організаційної діяльності.
25. Поняття місії в управлінні та класифікація цілей організації.
26. Цілі та завдання менеджменту. Підвищення ролі та значення менеджменту в сучасних умовах.
27. Змістові та процесуальні теорії мотивації.
28. Делегування діяльності: лінійні та функціональні повноваження.
29. Методи дослідження внутрішнього середовища організації: аналітичні методи, діагностування, внутрішній моніторинг.
30. Методи дослідження зовнішнього середовища: зовнішнє спостереження, цільове спостереження, неформальний пошук, формальний пошук.

Перелік запитань до вступних випробувань для осіб, що виявили бажання продовжити навчання для здобуття ступеня магістра

За спеціальністю: 051 «Економіка»

1. Етапи розвитку фінансів.
2. Зміст і необхідність фінансів.
3. Функції фінансів.
4. Особливості організації фінансів підприємств зв'язку.
5. Поняття тарифних доходів.
6. Класифікація тарифних доходів за способом оплати послуг.
7. Види доходів за різними підгалуззями зв'язку.
8. Середня доходна ставка.
9. Економічний склад та класифікація витрат підприємства зв'язку.
10. Централізовані витрати.
11. Функції прибутку.
12. Фонди економічного стимулювання.
13. Рентабельність підприємств зв'язку.
14. Поняття фінансових ресурсів.
15. Прибуток як джерело фінансових ресурсів.
16. Амортизаційний фонд та його роль у відтворювальному процесі.
17. Позичковий фонд та його взаємозв'язок з фінансовими ресурсами.
18. Необхідність і сутність кредитування підприємства.
19. Банківське кредитування підприємства.
20. Види небанківського кредитування підприємства.
21. Сутність і основа організації оборотних засобів.
22. Методи нормування оборотних засобів.
23. Методики нормування основних елементів оборотних коштів.
24. Показники етапу і використання оборотних коштів підприємства.
25. Зміст, завдання та методи фінансового планування.
26. Фінансовий план та порядок його складання.
27. Оперативне фінансове планування.
28. Сутність оподаткування підприємств і податкова система.
29. Пряме оподаткування підприємств.
30. Непряме оподаткування підприємств.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Волков О.И. Экономика предприятия / Волков О.И.–М.: Инфра-М, 2000.– 519 с.
2. Голубицкая Е.А. Экономика связи / Е.А Голубицкая., Г.М. Жигульская. – М.: Радио и связь, 2003. – 392 с.
3. Грузинов В.П. Экономика предприятия / В.П. Грузинов, В.Д. Грибов. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 208 с.
4. Економіка поштового зв'язку: навч. посіб.; 2-ге вид. перероб. і допов./[В.М. Орлов, Н.Ю. Потапова-Синько, Н.П.Спільна та ін.]. Одеса: ВМВ, 2012.-544 с.
5. Економіка телекомунікацій: навч. посіб. [для студентів вищих навчальних закладів]; за заг. ред. В.М. Орлова. – О.: ОНАЗ, 2014. – 512 с.
6. Економіка телекомунікацій: навч. посіб. [для студентів вищих навчальних закладів]; за заг. ред. В.М. Орлова. [2-ге вид., перероб.]– О.: ОНАЗ, 2015. – 140 с.
7. Економіка підприємства : [підручник] /за заг. та наук. ред. Г. О. Швиданенко. – [вид. 4, перераб. і доп.]. – К.: КНЕУ, 2009. – 816 с.
8. Кулішов В. В. Економіка підприємства: теорія і практика / Кулішов В. В.: навч. посіб. – К.: Ніка-Центр, 2002. – 216 с.
9. Покропивный С.Ф. Экономика предприятия / Покропивный С.Ф. – К.: КНЕУ, 2002. – 608 с.
10. Резникова Н.П. Менеджмент в телекоммуникациях / Н.П. Резникова, Е.В. Демина. – М.: Эко–Трендз, 2005. – 392 с.
11. Титов В.И. Экономика предприятия: [учебник] /В.И. Титов. – М.: Эксмо, 2008.– 416 с
12. Управление современной компанией: учебн. / [под ред. проф. Б. Мильнера и проф. Ф. Лиса]. – М.: ИНФРА-М, 2001. – 368 с.
13. Фатхутдинов Р. А. Производственный менеджмент: учебник для вузов. - М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1997. – 447 с.
14. Фінанси підприємства зв'язку: Навч.посіб.;/[А.Д.Петрашевська, С.С. Новицька, В.М. Орлов та ін..] Одеса – Фенікс, 2009. – 116с.
15. Потапова-Синько Н.Е. Экономика предприятия: учебное пособие для подготовки студентов направлений «Экономика предприятия», «Менеджмент» (для иностранных студентов) / Н.Е. Потапова-Синько, Г.А. Отливанская. – Одесса: ОНАС им. А.С. Попова, 2013. – 100 с.
16. Экономика предприятия: [учеб. пособ.] / ред. В. Я. Хрипач. – М.: Экономпресс, 2000. – 464 с.
17. Экономика предприятия: [учебник] / ред. Е. Л. Кантор. – СПб.: Питер, 2002. – 352 с.
18. Экономика предприятия: [учебник] / Под ред. Н. А. Сафронова. – М.: Юристъ, 1998. – 584 с.
19. Экономика предприятия :[учебник]; под ред. В.Я. Горфинкеля, В.А. Швандара. – [4-е изд., перераб. и доп.] – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2007. – 670 с.